

אדרת השבת

מייל המערכת

(לתגובות, הערות, הארות וסיפורים):

alon7148454@gmail.com

■ ■ ■

טלפון: 052-7148454

■ ■ ■

פקס: 08-9941870

מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

דיון הלכתי בשולחן השבת

משולחנם של גדולי ישראל

גביית צ'ק לאחר שפג תוקפו

שאלה: לרגל יציאתי לפנסיה קיבלתי מתנה צ'ק בעל סכום כסף גדול, אך שכחתי להפקידו. לאחר חצי שנה סירב הבנק לקבלו בתואנה שמבחינה חוקית אינו יכול לכבד צ'ק לאחר חצי שנה, האם אפשר לתבוע בבי"ד מהבוס שלי שיפרע את הצ'ק?

תשובה: נידון זה הגיע לבית הדין כמה פעמים, ולכאורה הוא תלוי במעמדו ההלכתי של צ'ק וכפי שנחלקו בזה הפוסקים:

הגר"ש וואזנר זצ"ל הגר"נ קרליץ זצ"ל ועוד נקטו, שהוא הוראה לבנק לשלם את הכסף לפלוני המחזיק בצ'ק ותו לא.

המנחת יצחק זצ"ל הפתחי חושן זצ"ל והגר"י פישר זצ"ל נקטו, שגדר צ'ק כשטר חוב, משום שנותן הצ'ק מתחייב בחתימתו לשלם את הכסף.

הגר"מ פינשטיין זצ"ל והגר"ש אלישיב זצ"ל נקטו שצ'ק מועיל מדין סיטומתא, שהרי כך נהגו הסוחרים להקנות ממון.

מעתה אם ננקוט שצ'ק הינו הרשאה לבנק לשלם, אין זו התחייבות של נותן הצ'ק, לפיכך לאחר שפג תוקף זמן ההרשאה אינו חייב לשלם, אולם אם ננקוט שצ'ק הינו שטר חוב או מועיל מדין סיטומתא, גם לאחר הזמן חייב לפרוע את התשלום.

על פי זה, לכאורה יוכל בעל הצ'ק לטעון 'קים לי' כשיטת הפוסקים שצ'ק הינו הוראה לבנק לשלם ותו לא ואי אפשר להוציא ממנו ממון בבי"ד, אמנם יש מהדיינים שנקטו שבאופן זה אינו יכול לטעון זאת מכמה וכמה טעמים. (הרב אלחנן רבינסקי)

• מבט לפרשה •

"וייעש כן אהרון אל מול פני המנורה וכו"

מבאר רש"י "וייעש כן אהרון" להגיד שבחו של אהרון שלא שינה! ידועה השאלה: מדוע שינה אהרון והרי כך ציווה ה' לעשות אם כן מפני מה מגיע לו שבח על כך שלא שינה? תירוצים רבים נאמרו על כך נביא כמה מהם:

הצדיק ר' מאיר מפרימישלאן היה אומר שאף על פי שהיה אהרון כהן גדול ובעל מדרגה גבוהה מאד לא שינה ולא התגאה אלא נשאר בפשטות ובענווה כאחד מישראל.

הצדיק רבי מנחם מנדל מקוצק היה אומר שבשעת עבודתו של אהרון הכהן לא היה ניכר בו שום שינוי חיצוני אף שעמד לפני ה' אלא כל התלהבותו התרכזה והצטמצמה בלבו פנימה.

והצדיק רבי יהודה לייב מגור בעל ה"שפת אמת" היה אומר שאהרון הכהן קיים כל ימיו את המצוה בכוונה ובהתלהבות לא כשאר בני אדם שבתחילה הם מתלהבים אולם לאחר זמן התלהבותם פוחתת ודועכת.

אצל אהרון הכהן נשארה כול ימיו אותה לבת אש קודש של התלהבות ממש כבתחילה!

"ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקודש"

הצדיק רבי מאיר מפרימישלאן היה אומר: בנוהג שבעולם בשעה שמתרגשת על האדם צרה חלילה וחס אזי הוא מתחזק ומתעלה ברוחניות ומיטב את דרכיו לברי הכר.

המדרגה הגבוהה אליה יש לשאוף זה לעבוד את ה' בכל לבב גם בעתות טובה ושפע ברכה ולא רק בעת קושי וצרה.

דבר זה מרומז בפסוק: "ולא יהיה בבני ישראל נגף בגשת בני ישראל אל הקודש" אלא עליהם לעבוד את ה' בכל כוחם- תמיד.

"על פי ה' יסעו בני ישראל ועל פי ה' יחנו"

בפרשה זו- אמר קדוש ישראל רבי ישעיה הלוי הורביץ בעל "שני לוחות הברית"- מצינו שלושה פסוקים סמוכים שבכל אחד מהם נאמר פעמיים:

"על פי ה'" דבר זה- אמר השל"ה הקדוש- בא ללמדנו שבכל פעולה שאנו עושים קטנה או גדולה יש להקדים ולומר: "אם ירצה ה'" או "בעזרת ה'" וכמו שנאמר בפסוק (משלי י"ט כ"א) "ועצת ה' היא תקום".

"היא" בראשי תיבות בסדר הפוך: "אם ירצה ה'".

אספרה

סיפור לשולחן שבת

הסגולה הבדוקה

יותר אחד במהלך דיון בבית הדין, הוביל לנס מרגש שניפץ שנים של ציפיה | תותרת - תריותו יותר!

אשלם לו שקל נוסף על העוול, שנגרם לי". כל הנוכחים בבית הדין היו המומים. לא בכל יום נשמעת פניה נרגשת מאב בית הדין אל אחד הצדדים בתוספת ברכה כי אם יותר ולא יעמוד על דעתו, הוא יזכה לפרי בטן, ואם זה לא מספיק, הוא מסרב לקבל את הברכה.

באותו הזמן, נכח באולם בית הדין אברך שהגיע על מנת להתלמד כיצד נעשה דין תורה, ומיד כששמע את פנייתו של אב בית הדין לחתן, הוא התרגש מאוד ואמר: "כבוד אב בית הדין, אני מוכן לשלם לצלם את כל תוספת התשלום שמגיעה לו מהחתן, ובתמורה לכך אני מבקש שהברכה של הרב לפרי בטן תחול על אחותי הנשואה כבר מזה עשר שנים ולא זכתה לילדים".

החתן, ששמע באותו רגע את בקשתו של אותו אברך מתלמד, הבין כי ברכתו של אב בית הדין אינה ברכה פשוטה, אלא שווה הרבה. הוא מיד חזר בו והכריז:

"אני חוזר בי! אני מסכים לדברי כבוד אב בית הדין ומוכן לשלם לצלם את כל המגיע לו ברגע זה, ובלבד שכבוד אב בית הדין יברך אותי ואת כלתי בפרי בטן".

"זה כבר מאוחר מדי", השיב אב בית הדין לחתן, "לאחר שלא הסכמת להצעה, גילית שאינך באמת מעוניין בכך, ולכן איני מוכן לעשות איתך עסקה זו".

החתן לא רצה לוותר על אותה הברכה והחל ממש להתחנן על נפשו: "לא, אני באמת מוותר לו", אמר, וכדי להראות שהוא מתכוון לכך, הוציא מיד מכיסו צ'ק כדי לשלם לצלם, ובלבד שייתן לי הרב את ברכתו היקרה".

אב בית הדין שתק כמה רגעים והרהר מעט. "אתה, החתן תשלם לו את הסכום, ואני אברך אותך שתזכה לפרי בטן. אך גם את האברך המתלמד שמסר נפשו והיה מוכן לשלם לצלם את הכסף ובלבד שיזכה בפרי בטן, אני אברך שתזכה אחותו עוד השנה לפרי בטן, בריא ושלם".

הכל היו מרוצים מהפשרה, החתן כתב מיד צ'ק לצלם ונפרד ממנו בידידות, ואב בית הדין עמד בנוכחות הדיינים וברך את החתן ואת אחותו של האברך, שיזכו עוד השנה להתבשר בבשורות טובות.

באותה שנה נפקדה הכלה אשת החתן בבת, וכמוה נפקדה אחותו של האברך אף היא באותה שנה בבת בריאה ושלימה, אחר עשר שנים! של ציפייה ארוכה וקשה לפרי בטן.

חלק מהקניינים שהתורה נקנית בהם הם קנייני בן אדם לחבירו. ללא בן אדם לחבירו אין קיום לתורה הקדושה. התורה הקדושה בכל מקום מראה לנו, לכבד את השני ולאהוב את השני אין מעלה גדולה מזו.

להלן סיפור מדהים ומרגש, המעובד מתוך ביטאון 'קול ברמה' - ויש בו כדי ללמדנו מהו כוחו של ויתור ולמה זוכה האדם המוותר.

הסיפור אירע בבית-הדין בעיר חולון. אל בית הדין הגיעו לדין תורה חתן טרי, והצלם שצילם את חתונתו. הצלם הגיע לתבוע את החתן, מפני שלאחר שצילם והסריט את החתונה, החתן לא היה מוכן לשלם את כל הסכום שנקבע מראש.

החתן מצד שני טען, שאין הוא מוכן לשלם את כל הסכום שנקבע עם הצלם, מפני שהצלם לא עשה את עבודתו כראוי, ומדוע? רבנים חשובים רבים הגיעו לחתונה ולא צולמו, ולכן אין לחתן מזכרת מנוכחותם בחתונה, והדבר מצער אותו מאוד ועל כן אינו מוכן לשלם לצלם את כל הסכום, שכן הוא לא עשה את עבודתו נאמנה.

הצלם, טען מנגד, כי השתדל לעשות את הנדרש ממנו, אך הסיבה שלא הספיק לצלם את כל הרבנים החשובים שהגיעו לחתונה, היא מפני שהרבנים הגיעו לדקות ספורות והתערבבו בקהל הרב שנכח בחתונה, לכן הוא לא הספיק להגיע לכולם ולצלם בטרם אותם לפני שעזבו את החתונה.

בית הדין שמע את הטענות והחל לדון ולחקור בצדדי הדין על פי כללי התורה. לאחר שבדקו את כל הצדדים, נשאר בית הדין בספק:

מצד אחד החתן לא קיבל את העבודה כפי שדרש וציפה, מצד שני הצלם עשה כל אשר ביכולתו, על כן, מחוסר ראיות נשאר בית הדין בספק.

מכיוון שכך, פנה אב בית הדין אל החתן ואמר לו: "ראה חתן יקר, הרי החתונה כבר היתה, וכעת אתה יוצא לחיים חדשים עם כלתך. הצעתה היא לך שתוותר לצלם ותשלם לו את כל הסכום שקבעתם ביניכם על עבודתו, וכך בוודאי תזכה לחיים טובים עם רעייתך. אם תשאיר את הצלם עם צער וקפיידה, הדבר לא יוסיף לכם".

אב בית הדין לא הסתפק בכך ואמר לו: "ראה, אם תוותר לצלם ותשלם לו את כל הסכום, אני אברך אותך בנוכחות הדיינים שתזכה עוד השנה לפרי בטן".

שקט השתרר בבית הדין והכל חיכו לשמוע את תגובתו של החתן. אך לתדהמת הרבה, החתן נעמד לעיני כולם ואמר: "איני מוכן לוותר לו, לא

גלגולו של כלב

"הרב הקפיד כל כך לכבד את כבוד השבת, עד שבא אחד וזלזל בכבודה בדרגה גרועה ביותר. אבל הסוף הוא לא אחר מראשיתו..." - סיפור מצמרר -

סיפור שסיפר רבי דוד חנניה פינטו על הרב הגאון רבי שמעון ברוך סלומון זצ"ל רבה של פתח תקוה, אשר ידוע בקנאותו לכבודה של שבת, ונפשו נסערה לשמוע שישנם חילולי שבת בפרהסייה והיה נלחם בכל כוחו לסלק תופעה זו מעירו. הקשר המיוחד שלו עם שבת קודש החל כבר בעת לידתו הייתה בשבת ואמו סירבה בכל תוקף שיסיעו אותה ברכב לבית החולים. ובמסירות נפש אזרה כוח ללכת ברגל, וגם פטירתו הייתה בערב שבת.

מתנגדים רבים הרימו ראש, וניסו בכל כוחם למנוע מהרב להפריע להם בחילולי השבת, אבל עוצם קדושת השבת שבו, גברה על מתנגדיו. מדי שבת עמד מול מוקדי חילולי השבת בעיר, ובדמעות נשא דברים מרגשים חוצבי להבות אש על שמירת השבת. האמת הפנימית, הכאב העמוק ואור תורתו וייראתו עשו רושם כה רב עד שהיו כאלו מהמתחנה השני שהצטרפו למאבקו של הרב.

ראינו בחוש כי כל מי שפגע ברב לא יצא נקי. מקרים רבים היו שכבוד התורה וכבוד השבת תבעו את עלבונם, גם מהמתנגדים למאבקו של הרב הרגישו בכך ושיחרו אל פתחו של הרב לבקש מחילה.

בתוך מחנה המתנגדים לשמירת השבת, בלט במיוחד אדם דומיננטי שהיה סוחף אחריו את ההמון ומסית אותם כנגד הרב והשבת. אותו אדם הרהיב עוז להגיע עם קבוצת נערים לעבר בית הרב, וברוב חוצפתו חירף וגידף במשך דקות ספורות, באופן שהחריד את השומעים.

מעט מתלמידי הרב שנקלעו לאותו מאורע, היו משוכנעים שלא יתכן כי אותו אדם יצא מכך נקי, אחד אף בא להתריע בו שהוא משחק באש. ואכן לא איחר היום שאותו אדם נרצח באופן משונה ובלתי צפוי על ידי אדם שהוא עצמו עזר לו. לאחר זמן מה, הגיע לביתו של הרב החברותא של יום רביעי בלילה, ללימוד שהתקיים מדי שבוע מהשעה שתיים עשרה בלילה ועד השעות הקטנות של הלילה (בשעות אלו היה הרב מכין את השיעור הכללי שהיה מוסר ביום חמישי). באותו יום התקשה התלמיד להיכנס לבית, כלב עמד בחצר בסמוך לדלת והיה נובח ומיילל וחסם את הכניסה.

אחד מבני הבית פתח את החלון והציע לאותו תלמיד להיכנס מהכניסה האחורית. הוא סיפר שהכלב עומד כך כבר כמה שעות, וכדי למנוע את כניסתו לבית, הם נכנסים מהצד השני.

אכן, התלמיד נכנס מהכניסה האחורית של הבית, ושקע עם הרב בלימוד הסוגיה במשך כמה שעות.

כאשר הוא קם לצאת (והרב כדרכו מלווה אותו) שוב נשמעו אותן נביחות ויללות משונות מהכלב.

התלמיד עצר ואמר לרב: 'אולי מוטב שאצא מהדלת השנייה'. הרב לא הגיב, פתח את דלת הכניסה, ולעיני התלמיד - שניסה לשמור שהכלב לא יפרוץ פנימה, עמד מול הכלב ואמר לו: 'אני אומר עליך תהילים'. באותו רגע נדם קולו של הכלב, שב לאחריו ובריצה היסטורית רץ במעלה הרחוב ונעלם.

כאשר חזר התלמיד לישיבה וסיפר מה שראה, אמרו לו - האם אתה לא זוכר שראש הישיבה (באופן חריג לסגנונו ועדינות דיבורו) אמר על אותו אדם 'הני כלבי חציפי'. כמה גדול כוחם של צדיקים, שדבריהם נשמעים בשמים. הנה אדם זה נפטר בא גלגול כלב, והרב מחל לו ועבר על מידותיו ואף הסכים להיטיב עמו ולומר תהילים לעילוי נשמתו.

עבודה מעל הטבע

מכתב פיטורים שהוביל למציאת עבודה טובה בהרבה. והפיצויים? היו עוד רווח בדרך להשגחה הפרטית שאירעה | סיפור אישי

חדרי הנפש

רצונות, רגשות והשגת מטרות הרב מלאכי כהן שליט"א

בא בחינם הולך בחינם

כיצד להשקיע נכון במהלכי החיים

אין לי מספיק כסף בשביל לקנות בזול...

המשפט המתוחכם הזה, מתכוון להעביר מסר יחסית פשוט: כשאני קונה משהו בזול, אשלם עליו ביוקר בגלל תיקונים והחלפות, ולכן, אם אין לי מספיק כסף, לא אבזז את מעט הכסף שכן יש לי, על מוצר זול שיגזול ממני הרבה כסף. הגיוני?

בלי שתשימו לב, המסר הזה כולל בתוכו עוד מסר מוסווה: יקר = איכותי וטוב. וגם זה הגיוני, יש סיבה למחיר היקר שאנחנו משלמים - כנראה זו איכות גבוהה. בניסוי אמיתי שערכו חוקרים, הוקם דוכן במרכז סוואן, ועליו נכתב: 'כאן מחלקים כסף, בחינם וללא כל תמורה - בואו, תבקשו ותקבלו, כסף ככל שתמצאו'. תתפלאו (או שלא), אבל כמעט ולא נגשו אנשים. למה? כי המוח שלנו התרגל לחשוב, שמחיר יקר = איכות גבוהה ותמורה מצוינת, וחינם = משהו שיכול לגרום לנו נזק או צער. עובדה: מישהו רוצה להתפטר מזה...

בלי שאנו שמים לב, הכסף ורמת נדירות, מטעים אותנו להגדיר לפיהם את השווי והחשיבות. אך באמת? בגלל שדבר איכותי עולה יקר, זה אומר שזול או חינמי = איכות ירודה? תחשבו לרגע, האויר שאתם נושמים כרגע, בחינם, כמה הוא שווה?

התשובה ברורה, אבל בכל זאת, האויר הוא חינמי, ולכן אנחנו לא עוצרים כדי לנשום אותו עמוק פנימה, להנות ממנו ולשמוח בו, כמו שצריך. תבדקו בעצמכם: כמה פעמים ביום, יוצא לכם לחשוב על האויר שאתם נושמים, ולשמוח בכך שאתם מקבלים ממנו ליטרים בשפע?

כשנחשוב על זה נגלה, שטוב, שמחה ואושר, לא תמיד עולים יקר וגם לא נמצאים דווקא במקומות רחוקים, לפעמים הטוב הזה נמצא לנו מול העיניים, אבל זה טוב מידי בשביל שנחשוב שזה אמיתי, וזה אמיתי. אם רק נשתחרר מסטיגמות וממנגנון ה'ברור מאליו', נגלה המון דוכנים מלאים כל טוב בדברים טובים, חשובים ואפילו קריטיים-לחינו, שמחולקים סביבנו, ובחינם.

גם התובנה האיכותית הזו לא עולה לכם כסף קחו אותה בשמחה מלאכי

הרב מלאכי כהן הינו מטפל רגשי על פי השקפת התורה וחכמתו בעלי המוסר והמחשבה. מוסמך בשיטת נ"פ. מדרין חתנים ויועץ נשואין. לתגובות ולהתייעצות m086173528@gmail.com האזינו לקו התוכן של מכון מלאכי. הקו שיעשה לכם הכי פשוט להצליח הרבה יותר. ללא עלות. חייגו עכשיו: 08-617-3528.

חלקי ביותר בחול המועד. כל זה היה בחול המועד פסח, אבל ככל שעבר הזמן והגיע חול המועד סוכות החלטתי שאצמצם את עבודתי במחסן, לא עבר זמן יום אחרי אסרו חג הזמין אותי בעל הבית לשימוע לקראת פיטורים.

ולתמיכתם, בעל הבית שלי לצעירנו הרב היה מפטר עובדים שומרי תורה ומצוות שלא היו הולכים לפי תקנון העבודה, כגון העבודה בעיצומו של חול המועד, ועוד כמה זמנים שההלכה לא מאירה פנים לעבוד באותם זמנים.

"כמובן שבהתחלה היה קשה מאוד לקבל פיטורים, ועוד ביום לאחר חול המועד והכל בגלל זה שנעדרתי מהעבודה על שמירת קדושת המועד. אמנם המשכתי באמונה האמתית בבורא עולם ושהוא יחיד שיועד מה הוא עושה בעולם, וכל מה שהוא עושה כמובן הכל זה טוב. גם אם לפעמים זה נראה רע בלמעשה זה רק טוב.

"אך התייצבו וראו את הנס.

"כידוע אדם שמפטר מעבודתו מקבל פיצויים על שנות עבודתו. וגם אני אותו הדבר קבלתי עבור הפיצויים 24,000 שקלים, ולאחר מכן גם חתמתי אבטלה לחצי שנה תוך כדי ניצול מלא של ימי האבטלה. חודש לפני הפיטורים נעשיתי שלושים, אם היה מפטר אותי חודשיים לפני כן דמי האבטלה היה רק שלושה חודשים. משום שבגיל שלושים ימי האבטלה המגיעים הם חצי שנה. וכמובן בהשגחה פרטית פוטרתי לאחר שזכאותי לימי אבטלה עלו לשישה חודשים.

"וההשגחה פרטית השנייה, הוא שלאחר פחות מחצי שנה העסק פשט רגל, למרות היותו וותיק כעשרים וחמש שנה בשוק, והעובדים שעבדו בחול המועד והמשיכו לעבוד שם לא קיבלו במשך חצי שנה ויותר שלושה משכורות אחרונות.

"בוודאי שאת עשרות אלפי שקלים מהפיצויים שקבלתי לא זכו כלל עובדי המחסן שעבדו ב'מסירות נפש' בימי חול המועד, וכלול בזה גם המשכורת על ימי חול המועד שעבדו במקום.

"לסיומם של דברים, החברה התגלגלה לבתי משפט, כמו כל תהליך מסובך של פשיטת רגל.

"כאן ראיתי בחוש שהשומע למצוות ה' רואה רק ברכה בעסקיו. ויתברר לי עוד יותר שלא רק רואה ברכה בעסקיו אלא אחרים שעושים נגד רצונותיו של הבורא יתברך מפסידים ברמה גדולה ביותר.

"בברכה רבה יצחק ש. ה, מדרום הארץ, כך מסתיים לו הסיפור המרתק והמרגש כאחד.

ניתן לשלוח סיפורים אישיים למייל או לפקס.

אומר בעל "זרע קודש": כל החושים של האדם שעל הפנים הם שערים והם כנגד אורות המנורה, וכמו שהאור במנורה צריך אויר, אף השימוש באלו החושים צריך אויר. אויר זה אויר 'אור השלם. איך חז"ל אומרים? אויר חופשי

”

בעל הבית שלי לצעירנו הרב היה מפטר עובדים שומרי תורה ומצוות שלא היו הולכים לפי תקנון העבודה

חופשי, או כמה מסכן הוא אדם שאין לו אויר, וח"ו כשיש הפסקת חשמל ואדם קשור למכונת החשמל הוא כמעט נחנק, אבל אדם בריא כל הזמן עם אויר, אויר זה אור ה'.

שלמה המלך אומר בקהלת 7 פעמים "הָבֵל הָבֵלִים הָכֵל הָכֵל" הבל זה אויר, כי ז' הבל המוזכרים בקהלת מכוונים נגד אלו שבעת השערים המסובבים את אלו השערים, שהם השבעה אוירים המסובבים את אלו השערים, שהם השבעה אוירים שנמצאים בשבעת קני המנורה ושבליעדם אין אור.

וראה, יש לנו מספר התיבות 7 פתח דְּבָרָךְ יָאִיר שזה כנגד אור הפנים, יש לנו 7 רנ"ט תיבות 259 תיבות, 7 פעמים

"הָבֵל" יש בקהלת, 7 קני מנורה, 7 פעמים "הָבֵל", זה בדיוק רנ"ט - 259, כי כמו שהתיבות באילו חמשת הפסוקים יש להם רמז למנורה, כי מהתורה יוצא אור המנורה, אף שבעת השערים שבראש האדם צריך לקדשם ולטהרם ולתת להם אויר, אור ה', ואז יתקיים בנו "חֻכְמַת אָדָם תִּאִיר פָּנָיו" (קהלת ח, א).

שנזכה לאור ה' - אויר, שיהיה לנו אויר בנשמה, אויר בגוף, שנזכה גם אם אנחנו מדליקים נרות ללא וא"ו, אין שלימות, "אֶל-מֹזֵל פָּנֵי הַמְּנוּחָה" העליונה, אם זו תהיה הכוונה שלנו, אזי "וְאִירֹ שְׂבָעַת הַנְּרוֹת" עם וא"ו, שנזכה. ודעו לכם שאחרי מתן תורה "הִפָּךְ בָּהּ וְהִפָּךְ בָּהּ וְכָל בָּהּ" אם אדם רוצה להבין את החיים, לא להתהלך בחשיכה, לא להתהלך ולהתקע בעמוד בחושבו שזה אדם, אז עליו להידבק בתורה, לפחות להיות בחצרות בית ה', לגעת בפתח של התורה. "לכבוד העלון הנפלא והמעורר לראות את הנהגת בורא עולם עמנו בכל רגע! אור השבת, שלום רב!

הסיפור המדהים הבא התקבל במערכת:

"רציתי לשתף אתכם בסיפור השגחה וחיזוק בעניין 'שאין שומע ומפסיד' [שאין שומע לקול ה' ומצוותיו וחלילה על ידי זה יפסיד].

"עבדתי ארבע וחצי שנים במחסן בעיר אשדוד. בעל הבית הינו אדם שלא זכה לשמור תורה ומצוות, ואף חייב לעבוד בחול המועד. בתור אדם שומר מצוות הדבר הפריע לי ביותר. כמובן פניתי נפשי בשאלתי למורי ורבי ובררתי איתו את ההלכה שבדבר.

"על פי הוראת הרב, הייתי עובד לצעירי באופן

ושננתם לבנך - כיצד?

תחושת היציאה ידי חובה שחולפת בראשם של חלק מהאבות בעת שהם לומדים תורה עם ילדיהם, אינה אלא תחושה מוטעת ומסוכנת מאוד עבור עתיד הילד. ההבנה הפשוטה, שמצוות לימוד התורה לילדינו הם כמו מצוות שמיעת מגילה או כל מצווה אחרת - תביא להרגשה שונה, אחרת, שגם ילדכם יחוש אותה מיד

בשעה שיהודי הולך לבית הכנסת להתפלל או ללמוד תורה, חש הוא שבזמן הזה הוא עסק במצווה, וקיים בכך את רצון ה'. לעומת זאת, פעמים יתכן שאותו יהודי כשהוא יושב ולומד עם בנו במשך חצי שעה פרק אלו מציאות, קיימת בו תחושה שבכך הוא הקריב עבור הילד חצי שעה מהחיים שלו, והיה זה 'בזבז זמן' עבורו.

"פעמים רבות", אומר הגר"ש פינקוס זצ"ל, "אב הלומד עם בנו נראה כמו אותה בובה עם קפיץ שכשנפתחת הקופסה - היא מזנקת החוצה, וכך אותו אב 'מסכן', שאשתו בקשה ממנו ללמוד מעט עם בנו, עושה זאת מחוסר ברירה, כי אותו ילד הרי אינו ברמה שלו, ובזמן הלימוד הוא מביט מידי פעם בשעון, לראות מתי כבר יסתיים העניין הזה, והוא יוכל לשוב ללימודו שיותר אהוב עליו.

"כשם שמצווים אנו לשבות בשבת, כשם שמצווים אנו לקרוא את המגילה, כשם שמצווים אנו באמירת קריאת שמע, כך בדיוק צריך להיות מבטינו כאשר אנו לומדים עם אחד מבנינו. כי גם זו אחת מהמצוות המוטלות עליו.

"האמת היא, שבאופן כללי ישנם בעניין זה כמה דברים שאיננו מבינים אותם די הצורך, רבי ישראל סלנטר זצ"ל לימדנו כלל יסודי ביהדות: יהודי צריך לבנות בפועל, אך איננו כקבלן שלפני שגמר מלאכתו אינו מקבל מאומה".

עוד עלינו לדעת, כי כשם שברור לכל אחד שדרושה השקעה יומיומית בילד כדי שיהיה בריא בגופו, ואם לא ידאגו הוריו להאכילו מאכלים בריאים (כלחם ירקות וכיוצא ב), ויניחו לו להסתפק בעוגות וממתקים, אמנם הוא לא ימות למחרת, אך בהחלט יתכן שכשיתבגר ויגיע לגיל שלושים ארבעים וכו' הוא יסבול מבעיות בריאותיות. ולעומת זאת כל אכילה נכונה בילדותו מוסיפה לו בריאות לטווח הארוך, כך בדיוק נדרש מהאב לדאוג לבנו מבחינה רוחנית ואל לו לחשוב מה כבר תועיל לילד אותה חצי שעה של לימוד?

אב הלומד עם בנו יום יום, או לכל הפחות לעתים מזומנות בימי ששי בשבתות אחה"צ או בבין הזמנים, גורם לכך שילדו יגדל בריא בנפשו, ממש כאכילת אוכל בריא במקום סוכריות!

ובכלל, לימוד עם הבנים הוא סגולה להצלחה, זוהי תורה מיוחדת תורה של קיום מצות "ושננתם לבניך".

ידועים דברי חז"ל: "בתחילה, מי שיש לו אב - מלמדו תורה, מי שאין לו אב לא היה למד תורה וכו', עד שבא יהושע בן גמלא ותיקן שיהו מושיבין מלמדי תינוקות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר".

בתחילה לא היה קיים כלל מושג של 'חיידר' מי שהיה לו אבא - למד, ומי שלא היה לו אבא - לא למד. ואכן לרוב הילדים היו אבות. היום גם שב"ה כל ילד לומד במסגרת לימודים מיוחדת בעבורו ונמצא שם רוב שעות היום, אבל עלינו להבין כי אין תחליף לתורה של אבא, זוהי קדושה אחרת תורה המקושרת עם מעמד הר סיני משום שתורה זו יכולה להימסר ללא שום אינטרסים כספיים או אחרים, ולכן עלינו כהורים לנצל נקודה חשובה זו.

נצור לשונך // שומרים על הלשון - ורואים ישועות!

איסור לשוה"ר הוא גם כשיודע שחבירו אינו מקפיד על כך מפני שעצם סיפור לשוה"ר נחשב לעבירה. ולכן, גם שהמקרה של פלוני כבר מפורסם אסור לאדם לחזור ולספר אותו מפני שנחשב כסיפור לשוה"ר שזה לבד נחשב לאיסור

אמרי קודש

חידושים וצימוקים בפרשה
הרב יצחק עטיה שליט"א

להעצים את ה'אני' שבי

"והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

יש לעיין מדוע נאמר "והאיש" וגו'. לכאורה היה מספיק לכתוב "ומשה עניו מאוד". וביארו בזה, דהנה מצינו בריש פרשת שלח שנאמר "כולם אנשים" וכו', ועיי"ש בפרש"י ז"ל שפירש ש"איש" הוא עניין של חשיבות וכו'.

ועפ"י מיושב בס"ד השאלה ששאלנו מדוע נאמר "והאיש משה" וגו', ללמדנו ולהגדיל מעלת הענווה של משה רבינו ע"ה. שאעפ"י שהיה בבחינה של "איש" חשיבות ומעלה, לא גבה ליבו, אלא אדרבה עם כל מעלתו הגדולה והנשגבה היה "עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה" (עיי' בספר 'דבש וחלב' ח"א).

ובאמת בשמנה הראשונה של מסכת אבות נאמר: "משה קיבל תורה מסיני" וכו', ועמדו שם במפרשים מדוע נאמר שמשה קיבל תורה מסיני, לאורה היה צריך להיות כתוב 'בסיני', וכתב לבאר הגר"ד פארדו זצ"ל בבארו לפרקי אבות, שרוצה ללמדנו שמה שזכה משה רבינו ע"ה לכך הוא בזכות התנהגותו כיהר סיני, שהוא מסמל את עניין הענווה, וכידוע שכשרצה הקב"ה לתת את התורה, באו ההרים ואמרו עלי וכו'. והקב"ה בחר בהר סיני בגלל הענווה שלו.

וכתב הרמב"ם (בפ"ב משעות ה"ג) ויש דעות שאסור לו לאדם לנהוג בהן בבינוניות אלא יתרחק מן הקצה האחד עד הקצה האחר, והוא גבה לב שאין דרך הטובה שיהיה עניו בלבד אלא שיהיה שפל רוח ותהיה רוחו נמוכה למאוד ולפיכך נאמר במשה רבינו עניו מאוד ולא נאמר עניו בלבד ולפיכך ציוו חכמים מאוד מאוד הווי שפל רוח. וכו'.

וכתב שר התורה הגר"ח קניבסקי זצוק"ל ב'ארחות יושר' (ענווה) בשם מור אביו הק' מרן הסטייפלר זצ"ל שכתב ב"חיי עולם" (ח"א, פרק כז) שכל הספקות והבלבולים בענייני אמונה אינם אלא אצל בעלי גאוה אבל מי שהוא עניו באמת אין אצלו שום ספקות ובלבולים. עיי"ש. שהאריך בזה וכתב שזה העצה הנכונה לכל אלו שיש להם בעיות בדוק ומנוסה עיי"ש. ומוסיף הגר"ח זצוק"ל, בזה"ל: "ובאמת כל המריבות בבתים ושאים שלום בית שמצוי מאוד בזמנינו רובן ככולם באים ע"י גאוה ואם כל אחד היה מחזיק בענווה ולא היה אכפת לו על כבודו ועל גאוותו היה רוב המחלוקות מסתדרות בשלום, דוק ותשכח שענווה אמיתית היא שפואה בדוקה ואמיתית לרוב הבעיות שיש בזמנינו. והשי"ת יערה עלינו רוח טהרה ממרום שנזכה לענווה אמיתית".

אכ"ר.